

28 Νοεμβρίου, 1990

[ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΚΟΥΛΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 889/88).

-
- 5 Εκπαιδευτικοί Λειτουργοί — Διορισμοί — Θέση Εμποριολόγου, Μέση Εκπαίδευση — Πίνακες διοριστέων — Οι Περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμοι του 1969-1988, Άρθρο 28(Α) — Διορισμοί με ειδικά κριτήρια και διορισμοί μη πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας στη δημόσια εκπαίδευση χωρίς τήρηση των σχετικών διαδικασιών και χωρίς να λαμβάνεται υπ' όψιν η σειρά προτεραιότητας των υποψηφίων — Εφαρμοστέες αρχές.
- 10 Συνταγματικό Δίκαιο — Συνταγματικότητα νόμου — Κατά πόσο το Άρθρο 28(Δ) των Περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμων του 1969-1988, που καθορίζει συγκεκριμένα ποσοστά για διορισμό παθόντων ή αναπήρων υποψηφίων, παραβιάζει την αρχή της ισότητας που κατοχυρώνεται με το Άρθρο 28 του Συντάγματος και είναι ως εκ τούτου αντισυνταγματικό.
- 15 Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο — Συνεκδίκαση διοικητικών πράξεων — Πότε διοικητικές πράξεις μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εκδίκασης σε κοινή αίτηση ακυρώσεως.
- 20 Οι αιτητές περιλήφθηκαν στους πίνακες διοριστέων καθηγητών για πλήρωση 10 θέσεων, που κατανεμήθηκαν πάνω σε μόνιμη βάση στην ειδικότητα των Εμπορικών. Πέντε από τα ενδιαφερόμενα μέλη διορίστηκαν αφού περιλήφθηκαν στους ειδικούς πίνακες διοριστέων που καταρτίστηκαν βάσει του Άρθρου 28Δ του Νόμου, όπως

τροποποιήθηκε, το οποίο καθορίζει συγκεκριμένα ποσοστά για διορισμό παθόντων ή αναπήρων υποψηφίων. Τέσσερα ενδιαφερόμενα μέρη ήταν σύζυγοι Ελλήνων αξιωματικών που υπηρετούν στην Κύπρο και διορίστηκαν με σύμβαση.

5

Οι αιτητές καταχώρησαν την παρούσα προσφυγή προβάλλοντας σαν κύριο νομικό λόγο ότι τα εξ Ελλάδος τέσσερα ενδιαφερόμενα μέρη διορίστηκαν παράνομα κατά παράβαση των Άρθρων 28Α, 28Β, 28Γ και 28Δ των Περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμων 1969-1988 δηλαδή χωρίς να περιλαμβάνονται στον πίνακα διοριστέων και χωρίς να έχουν προτεραιότητα.

10

Η Ε.Ε.Υ. ήγειρε προδικαστική ένσταση και ισχυρίστηκε ότι δεν χωρεί συνεκδίκαση εφόσον η προσφυγή στρέφεται κατά τριών αυτοτελών διοικητικών πράξεων που δεν είναι συναφείς. Η ένσταση απορρίφθηκε λόγω του ότι η πλήρωση των θέσεων είναι αποτέλεσμα μιας ενιαίας διαδικασίας και προέρχονται από το ίδιο διοικητικό όργανο.

15

Το ερώτημα που τίθεται ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου είναι κατά πόσο παρέχεται ευχέρεια στο Υπουργικό Συμβούλιο να επιτρέψει διορισμό μη πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας και χωρίς να λαμβάνεται υπ' όψιν η σειρά προτεραιότητας των υποψηφίων.

20

Το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι:

25

1. Η επιφύλαξη του Άρθρου 28 των Περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμων 1969-1988 όπως τροποποιήθηκε, επιτρέπει τέτοιους διορισμούς και θα ήταν ανεφάρμοστο εάν σ' αυτές τις περιπτώσεις έπρεπε να ακολουθηθούν οι διαδικασίες αναφορικά με πίνακες διοριστέων και σειρά προτεραιότητας.

30

2. Το Άρθρο 28Δ του Νόμου δεν έρχεται σε αντίθεση με το Άρθρο 28 του Συντάγματος το οποίο κατοχυρώνει την αρχή της ισότητας. Η αρχή της ισότητας δεν απαγορεύει διαφοροποιημένες συγκαρίσεις με βάση αντικειμενικά κριτήρια.

35

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

40

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Republic v. Christoudias and Another (1988) 3(C) C.L.R. 2622,

Κουφαλίδης και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 1784.

Προσφυγή.

5 Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας με την οποία α) συντάχθηκε πίνακας διοριστέων με ειδικά κριτήρια και β) διορίστηκαν τα ενδιαφερόμενα μέλη στη θέση Εμποριολόγου, στη Μέση Εκπαίδευση αντί των αιτητών.

10

A. Σ. Αγγελίδης, για τους Αιτητές.

E. Λοιζίδου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

15

A. Παπαφιλίππου, για το Ενδιαφερόμενο μέρος E. Χ"Γιάγκου.

A. Παπαχαραλάμπους, για το Ενδιαφερόμενο μέρος A. Μαρκίδης.

20

A. Μαρκίδης, για το Ενδιαφερόμενο μέρος A. Δημητριάδης.

Cur. adv. vult.

25

ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ.: Με την προσφυγή αυτή οι αιτητές 1. Κούλα Αποστόλου, 2. Βάσω Ανδρέου, 3. Τούλα Σ. Λουκαΐδου, 4. Ιωάννου Ιωάννης, 5. Πόπη Ιωάννου, 6. Παναγίδης Ανδρέας, 7. Τσιαλής Σταύρος, 8. Πογιατζής Μιχαλάκης, 9. Ορφανού Παναγιώτης, 10. Στέφανος Χαραλάμπους, 11. Παναγιώτης Ηλίας, 12. Αγαθοκλέους Μενέλαος, 13. Γιαννάκης Γιαννάκη, 14. Πατσαλίδης Γεώργιος και 15. Ανδρέας Ιωαννίδης, ζητούν τις ακόλουθες θεραπείες:

30

35 "1. Δήλωση του Δικαστηρίου με την οποία να κηρύσσεται παράνομη και αντισυνταγματική η υπό του καθ' ου η αίτηση σύνταξη του πίνακα διοριστέων με ειδικά κριτήρια (άρθρ. 28Δ του Νόμου Περί Δημ. Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας) λόγω της ποσοστιαίας αναλογίας τους στην ειδικότητα ή θέση Εμποριολόγου.

40

2. Δήλωση του Δικαστηρίου με την οποία να κηρύσσεται άκυρος και/ή παράνομος ο μόνιμος διορισμός της Ειρήνης Χατζηγιάνγκου και του Μιχαήλ Γ. Κουντούρη αντί και/ή στη θέση των αιτητών στη θέση Εμποριολόγου που δημοσιεύτη-

κε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυβέρνησης ημερομ. 21.10.88.

3. Δήλωση του Δικαστηρίου με την οποία να κηρύσσεται άκυρος και αντισυνταγματικός ο διορισμός των Α. Μαρκίδη, 5
Μαρίας Ζαμπά και Άγγελου Δημητριάδη στη Μέση Εκπαί-
δευση αντί και/ή στη θέση των αιτητών.
  4. Δήλωση του Δικαστηρίου με την οποία να ακυρώνεται η 10
απόφαση της Ε.Ε.Υ. να διορίσει αντί για τους αιτητές στη
Μέση Εκπαίδευση, Ελληνίδες συζύγους αξιωματικών Εθνι-
κής Φρουράς και συγκεκριμένα τις Ειρήνη Κουριδάκη Θω-
μά, Φλωρεντία Βήχου-Γάγγα, Ευγενία Κουταλή-Γκίλια,
Δεββέ Γιαννοπούλου Βασιλική. 15
  5. Δήλωση του Δικαστηρίου με την οποία να μην επικυρών-
ονται οι πιο πάνω πράξεις και/ή αποφάσεις της Ε.Ε.Υ.
και πως ότι στηρίχτηκε στην παράνομη ή άκυρη αυτή πρά-
ξη θα πάσχει από ακυρότητα." 20
- Τόσο οι αιτητές όσο και τα ενδιαφερόμενα μέρη ανήκουν στην ειδικότητα του Εμποριολόγου και ήσαν υποψήφιοι για διορισμό στη θέση καθηγητή.
- Μετά την προκήρυξη θέσεων με βάση το Άρθρο 28(Α) των 25
Περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμων του 1969-1988
οι αιτητές υπέβαλαν αίτηση και περιλήφθηκαν στους πίνακες
διοριστέων καθηγητών που εκδόθηκαν το Φεβρουάριο 1988 και
συμπληρώθηκαν τον Αύγουστο 1988. Οι προς πλήρωση κενές 30
θέσεις ήσαν 245 από τις οποίες, όπως προκύπτει από τα έγγρα-
φα της διοίκησης, κατανεμήθηκαν 10 θέσεις πάνω σε μόνιμη βά-
ση στην ειδικότητα των Εμπορικών.
  - Τα Ενδιαφερόμενα Μέρη Ειρήνη Χατζηγιάνκου, Μιχαήλ 35
Κουντουρής, Ανδρέας Μαρκίδης, Μαρία Ζαμπά και Άγγελος
Δημητριάδης περιλαμβάνονταν στους ειδικούς πίνακες διορι-
στέων που καταρτίστηκαν βάσει του Άρθρου 28Δ του Νόμου
όπως εισήχθηκε με τον Ν.180/87 και τροποποιήθηκε από το Νό-
μο 245/87 και 76/88, το οποίο καθορίζει συγκεκριμένα ποσοστά
για διορισμό υποψηφίων οι οποίοι είναι παθόντες ή ανάπηροι. 40
- Η διαδικασία πλήρωσης των θέσεων άρχισε με συνεντεύξεις των υποψηφίων τις οποίες διεξήγαγε η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (που στη συνέχεια θα αναφέρεται ως Ε.Ε.Υ.) και

οι οποίες συνεχίστηκαν σε διάφορες ημερομηνίες.

5 Τα Ενδιαφερόμενα Μέρη Χατζηγιάγκου και Κουντουρής διο-
 ορίστηκαν στη θέση Εμποριολόγου με απόφαση της Ε.Ε.Υ. ημερο-
 μηνίας 3.6.88, οι δε Ζαμπά, Δημητριάδης και Μαρκίδης με από-
 10 φαση ημερομηνίας 31.8.88. Τα Ενδιαφερόμενα Μέρη Ειρήνη Κου-
 ριδάκη-Θωμά, Φλωρεντία Βήχου-Γάγγα, Ευγενία Κουτάλη-Γκί-
 λια, Δεββέ Γιαννοπούλου Βασιλική, Εμποριολόγοι, οι οποίες εί-
 ναι σύζυγοι Ελλήνων αξιωματικών που υπηρετούν στην Κύπρο,
 26.8.88.

15 Σαν αποτέλεσμα των πιο πάνω, οι αιτητές καταχώρησαν την
 παρούσα προσφυγή επικαλούμενοι σειρά νομικών λόγων που
 εξειδικεύονται στην αίτησή τους.

20 Θα ασχοληθώ πρώτα με την προδικαστική ένσταση που εγεί-
 ρει η δικηγόρος της καθ' ης η αίτηση Επιτροπής με την οποία
 ισχυρίζεται ότι η προσφυγή στρέφεται εναντίον τριών αυτοτε-
 λών διοικητικών πράξεων που δεν είναι συναφείς ούτε η μια εί-
 ναι προϋπόθεση της άλλης και επομένως δε χωρεί συνένδικοση.

25 Η θέση αυτή δε με βρίσκει σύμφωνο. Κρίνω ότι οι θεραπείες
 συνενώθηκαν εφόσον όλες οι διοικητικές πράξεις προέρχονται
 από το ίδιο όργανο, αφορούν τις θέσεις Εμποριολόγων οι οποί-
 ες ήταν προκαθορισμένου αριθμού και η πλήρωση των θέσεων
 αυτών είναι αποτέλεσμα μιας ενιαίας διαδικασίας. Επομένως η
 προδικαστική ένσταση απορρίπτεται.

30 Ο κύριος νομικός λόγος που προβάλλει ο δικηγόρος των αι-
 τητών είναι ότι παράνομα διορίστηκαν τα εξ Ελλάδος τέσσερα
 ενδιαφερόμενα πρόσωπα χωρίς να τηρηθούν οι διαδικασίες των
 Άρθρων 28Α, 28Β, 28Γ και 28Δ των Περί Δημοσίας Εκπαιδευτι-
 35 κής Υπηρεσίας Νόμων 1969-1988 δηλαδή χωρίς να περιλαμβά-
 νονται στον πίνακα διοριστέων και χωρίς να έχουν προτεραιό-
 τητα. Αυτό, συνεχίζει ο δικηγόρος των αιτητών, αλλοίωσε ου-
 σιωδώς και παράνομα τις κενές θέσεις και την αναλογία αυτών
 που edικαιούνται να διεκδικήσουν οι αιτητές γιατί όλες αφαιρέ-
 40 θηκαν από τις αναλογούσες στην κατηγορία των αιτητών θέσεις.

Συγκεκριμένα το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του
 Αρ.30.403 και ημερομηνία 30.6.88 ενέκρινε πρόταση του Υπουρ-
 γείου Παιδείας για διορισμό με σύμβαση εκπαιδευτικών, συζύ-
 γων Ελλήνων αξιωματικών που υπηρετούν στην Κύπρο, που

δεν είναι πολίτες της Δημοκρατίας.

Το ερώτημα που τίθεται, επομένως, ενώπιον του Δικαστηρίου είναι κατά πόσο παρέχεται ευχέρεια στο Υπουργικό Συμβούλιο να επιτρέπει διορισμό μη πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας στη δημόσια εκπαίδευση, χωρίς να τηρούνται οι σχετικές διαδικασίες που προδιαγράφει ο Περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμος και ουσιαστικά χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η σειρά προτεραιότητας.

5

Σύμφωνα με την επιφύλαξη του Άρθρου 28 των Περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμων 1969-1988 (όπως τροποποιήθηκε από το Άρθρο 4 του Ν.53/79) το Υπουργικό Συμβούλιο έχει τη δυνατότητα να εξουσιοδοτεί, σε ειδικές περιπτώσεις το διορισμό προσώπων που δεν είναι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας.

10

15

Το Άρθρο 28 προβλέπει:

"Ουδείς διορίζεται ως εκπαιδευτικός λειτουργός εκτός εάν -

20

(α) είναι πολίτης της Δημοκρατίας·

.....

Νοείται ότι το Υπουργικόν Συμβούλιον δύναται να εξουσιοδοτήσει, εις ειδικήν περίπτωσιν, τον διορισμόν προσώπου το οποίον δεν είναι πολίτης της Δημοκρατίας -

25

(α) επί συμβάσει δι' ωρισμένον χρονικόν διάστημα, ή

(β) ....."

30

Καταλήγω στο συμπέρασμα ότι οι διορισμοί των Ελληνίδων Εκπαιδευτικών διενεργήθηκαν σύμφωνα με το νόμο και όχι αντίθετα μ' αυτό. Εδώ δεν τίθεται θέμα "τακτικής" αλλά ευχέρειας που απορρέει από ρητή νομοθετική πρόνοια. Κατά τη γνώμη μου, η επιφύλαξη του Άρθρου 28 επιτρέπει τέτοιους διορισμούς και θα ήταν ανεφάρμοστο εάν σ' αυτές τις περιπτώσεις έπρεπε να ακολουθηθούν οι διαδικασίες αναφορικά με πίνακες διοριστέων και σειρά προτεραιότητας.

35

40

Η συνταγματικότητα του Άρθρου 28Δ του Νόμου 180/87 όπως τροποποιήθηκε και η παραβίαση της αρχής της ισότητας όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 28 του Συντάγματος αποτέλεσε το δεύτερο επιχείρημα του δικηγόρου των αιτητών.

Τα κριτήρια του άρθρου 28Δ με βάση τα οποία διορίστηκαν τα ενδιαφερόμενα μέρη Χατζηγιάνκου, Κουντουρής, Μαρκίδης, Ζαμπά και Δημητριάδης ως ανήκοντες σε ειδικές κατηγορίες είναι, σύμφωνα με τον ισχυρισμό, αυθαίρετα και αντισυνταγματικά και
 5 συγκεκριμένα έρχονται σε αντίθεση με το Άρθρο 28 του Συντάγματος εφόσον με αυτό τον τρόπο οι θέσεις προκατανέμονται σε κατηγορίες που καθιστούν απρόσιτη τη δυνατότητα διεκδίκησης των θέσεων από τους άλλους προσοντούχους υποψηφίους.

10 Το άρθρο 28 του Συντάγματος κατοχυρώνει την ίση μεταχείριση των πολιτών από τους Νόμους και τη διοίκηση. Όμως η αρχή της ισότητας δεν απαγορεύει διαφοροποιημένες συγκρίσεις με βάση αντικειμενικά κριτήρια. (Βλ. **Δημοκρατία ν. Μαρία Χριστούδια κ.ά.** (1988) 3(C) C.L.R. 2622.)

15 Όπως ανέπτυξε ο Δικαστής κ. Κούρρης στην απόφαση **Κουφαλίδη και Άλλων ν. Δημοκρατίας** (1990) 3 Α.Α.Δ. 1784:

20 "Η αρχή της ισότητας ερμηνεύεται ανέκαθεν από τη νομολογία, όχι ως αριθμητική, αλλά ως αναλογική ισότητα .....

25 Η αρχή της ισότητας, δεν αναιρεί την ευχέρεια του νομοθέτη να θεσπίζει για αποχωρώντες λόγους γενικότερου συμφέροντος διακρίσεις, με βάση όμως αντικειμενικά κριτήρια, υπό την προϋπόθεση δηλαδή ότι η ανόμοια ρύθμιση ανταποκρίνεται σε μια δεδομένη συγκεκριμένη ανομοιότητα."

30 Κατά τη γνώμη μου η διαφοροποίηση που σκοπείται βάσει του Άρθρου 28Δ είναι δικαιολογημένη και εύλογη και δεν υπερβαίνει τα ακραία όρια της ευχέρειας του Νομοθέτη. Όπως τονίστηκε και πιο πάνω, εύλογες διαφοροποιήσεις είναι επιτρεπτές για λόγους κοινωνικούς και δημοσίου συμφέροντος.

35 Οι λόγοι ακυρότητας που επικαλέστηκε ο δικηγόρος των αιτητών δεν ευσταθούν και ως αποτέλεσμα η προσφυγή απορρίπτεται.

Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα.

40 Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.